

Nem valósul meg az állatkínzás, ha a terhelt olyan módon öli meg az állatokat, amely a háztáji gazdaságokban a baromfi levágásának tipikus módja [1978. évi IV. tv. 266/B. (1) bek. a) pontja].

- [1] A járásbíróóság a 2013. április 12-én kihirdetett ítéletében a terheltet lopás büntettének kísérlete [Btk. 316. § (1), (2) bek. d) pont, (4) bek. b/1) pont] miatt 10 hónap börtönre és 2 év közügyektől eltiltásra ítélte, egyben elrendelte a városi bíróság határozatával kiszabott 7 hónap börtön utólagos végrehajtását.
- [2] Az irányadó tényállás szerint a terhelt az éjszakai órákban behatolt a sértett kerítéssel körülvett udvarába, s a rácsos ablak kibontását követően bement a baromfiólba. Itt 16 db tyúknak és egy kacsának letépte a fejét, majd az állatokat két zsákba rakta. Eközben azonban a rendőrök tetten érték, így a bűncselekményt nem tudta befejezni. A terhelt szándéka 50 000 forint feletti értéket képviselő baromfi eltulajdonítására irányult.
- [3] Az elsőfokú ítélet ellen a vádlott és a védő jelentett be fellebbezést enyhítés céljából. Az ügyész nem élt jogorvoslattal.
- [4] A másodfokon eljáró törvényszék a 2013. június 6-án kelt ítéletével a járásbíróóság ítéletét részben megváltoztatta és a vádlottat bűnösnek mondta ki állatkínzás vétségében [Btk. 266/B. § (1) bek. a) pont] is. A büntetést halmazati büntetésként tekintette kiszabottnak. Egyekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta, megállapítva a másodfokú eljárásban felmerült, a vádlottat terhelő bűnügyi költséget.
- [5] A másodfokú ítélet ellen az ügyész jelentett be fellebbezést részletes indokolással ellátva a vádlott javára, az állatkínzás vétségében a bűnösség megállapítása miatt, e bűncselekmény tekintetében felmentés érdekében. Jogorvoslatát elsősorban azzal indokolta, hogy a másodfokú bíróság a vádelv

megsértésével állapított meg olyan tényeket, melyekből következtetést vont az állatkínzás vétségének megvalósulására. Másodsorban az állatvédelmi törvény részletszabályainak felhívásával arra hivatkozott, hogy e bűncselekmény törvényi tényállási elemei nem valósultak meg, ezért e részben a vádlott felmentésének van helye.

- [6] A fellebbviteli főügyészség átiratában az ügyészi fellebbezést fenntartva a másodfokú ítélet megváltoztatását, az állatkínzás vétségében a bűnösség kimondásának mellőzését, egyebekben a törvényszéki határozat helybenhagyását indítványozta.
- [7] A harmadfokú nyilvános ülésen az ügyész az írásbeli észrevételében foglaltakat fenntartotta. A védő osztotta az álláspontját, mely szerint az állatkínzás nem róható a vádlott terhére, kifejtve azt is, hogy a lopás elkövetési értéke csak a zsákba helyezett szárnyas mennyiségéhez mérten állapítható meg. A vádlott megbánásáról nyilatkozott.
- [8] Az ügyészi fellebbezés alapos.
- [9] A bejelentett perorvoslatok folytán az ítélőtábla a másodfokú bíróság ítéletét és az azt megelőző első- és másodfokú bírósági eljárást a Be. 387. § (1), (2) bekezdésében foglaltaknak megfelelően felülbírált, figyelemmel arra, hogy a Be. 386. § (1) bekezdés b) pontja alapján a másodfokú határozat ellen a törvény biztosítja a fellebbezés jogát.
- [10] A felülbírálat során a táblabíróság megállapította, hogy az első- és másodfokú eljárást a bíróság a perrendi szabályokat megtartva folytatta le.
- [11] Rögzíti továbbá, hogy a másodfokú határozat megalapozott, ekként a harmadfokú bíróság a Be. 388. § (1) bekezdés értelmében a határozatát a másodfokú bíróság által elfogadott tényállásra alapítja. Az eljáró bíróságok a bizonyítási anyag okszerű értékelésével állapítottak meg a tényállást, melyet egyébként jogorvoslat nem támadott. A védő a harmadfokú eljárásban ugyan vitatta az elkövetési értékkel kapcsolatos

bírói következtetést, az értékhatár összegének megállapítását, érvelése azonban törvényes mérlegelést támad, mely eredményre a tényálláshoz kötöttség elve folytán nem vezethetett.

- [12] A harmadfokú bíróság kiemeli, hogy az ügyben a Btk. 2. §-a alapján az elkövetéskor hatályos büntető törvényt kell alkalmazni, mert összhatásában az új törvény enyhébbnek nem tekinthető, sőt egyes általános részi rendelkezések folytán szigorúbb.
- [13] A vádlott bűnösségének megállapítására a lopás büntettének kísérletében törvényesen került sor. A vádlott ugyanis dolog elleni erőszak kifejtésével 50 000 forint értéket meghaladó szárnyast akart jogtalanul elvenni a sértetti portáról. E cselekménnyel kimerítette a Btk. 316. § (1) bekezdésébe ütköző, és a (2) bekezdés d) pontjára figyelemmel a (4) bekezdés b/1. pontja alapján minősülő lopás büntettének a Btk. 16. §-a szerinti kísérletét.
- [14] A másodfokú bíróság azonban tévesen minősítette állatkínzás vétségének is a vádlott cselekményét. A Btk. 266/B. § (1) bekezdése szerint, aki gerinces állatot indokolatlanul olyan módon bántalmaz, vagy gerinces állattal szemben olyan bánásmódot alkalmaz, amely alkalmas arra, hogy annak maradandó fogyatékossgát okozzon, vagy pusztulását okozza, vétséget követ el és két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.
- [15] Elsődlegesen azt jegyzi meg az ítéletábra, hogy az elsőfokú ügyészi érveléssel szemben sem az elsőfokú, sem a másodfokú bíróság nem sértette meg a vádelvet. A szárnyasok fejének letépését, ezáltal az állatok elpusztítását ugyanis a városi ügyészség vádirata egyértelműen és határozottan tartalmazta. A vád törvényes, minden tekintetben megfelel az 1. BK vélemény A.II. pontjában foglalt követelményeknek.
- [16] Utolni kell arra is, hogy a vádelv a vád és az ítélet tényállása közötti ún. teljes történeti azonosságot nem követeli meg. Ettől eltérő értelmezés mellett a bíróság

ténymegállapító tevékenysége nem lenne több, mint a vádban szereplő tények helyességének ellenőrzése, holott a bizonyítás során - a terhelő tények hivatalból történő bizonyításának fel nem róható elmulasztása kivételével - a bíróságnak a Be. 75. § (1) bekezdésének megfelelően a tényállás hiánytalan, valóságnak megfelelő tisztázására kell törekednie (Legfelsőbb Bíróság Bfv.I.319/2007/5.szám). Nem lehet figyelmen kívül hagyni azt sem, hogy a bíróság feladata az igazságszolgáltatás, a perbíróság ezért nem szorítkozhat csupán a nyomozás megismétlése által a vád kontrolljára. A bírói hatalom lényege a tényállás vádelvi keretek között történő szabad, befolyásmentes megállapítása, melynek célja nem vitásan az igazság felderítése is. Az anyagi igazság elve ugyan az 1896. évi XXXIII. törvénycikk (Bp.) rendelkezéseitől eltérően a jelenleg hatályos perjogban már nem alapelv, de a bíróságnak ettől eltekintve törekednie kell az igazság feltárására és nem csak processzuális értelemben.

- [17] A vád keretei ekként önmagában nem képezték volna akadályát az állatkínzás vétsége megállapításának, azonban, amint a vádhatósági fellebbezés helyesen utalt rá, a bűncselekmény törvényi tényállási elemei teljes mértékben nem valósultak meg, ezért a cselekvőség e tekintetben nem tényállásszerű.
- [18] Kiemeli az ítéletábra, hogy az állatkínzás vétségének törvényi tényállása nem ún. keretrendelkezés, hiszen az nem az állatok védelméről és kíméletéről szóló 1998. évi XXVIII. törvényre (továbbiakban Ávt.) utal vissza, hanem a büntetőjogban ismert fogalmakkal maga a büntető norma határozza meg az elkövetési magatartást (EBH2006. 1391., EBH2008.1762.) A felsőbírósági iránymutatásra tekintettel ezért a elsődlegesen a büntető törvény tényállását kell összevetni a történeti tényekkel, de nyilvánvalóan teljesen nem mellőzhetők az állatvédelmi törvény rendelkezései sem.

- [19] Az irányadó tényállás szerint a vádlott tizenhat tyúk és egy kacska fejének letépésével a szárnyasok pusztulását okozta. A törvényi tényállásból annyi ekként valóban megvalósult, hogy a vádlott gerinces állatokat pusztított el.
- [20] Ugyanakkor nem hagyhatók figyelmen kívül az elkövetés körülményei, az állatok élete kioltásának indoka és módja. A vádlott a lopás sikeres végrehajtása érdekében pusztította el a szárnyasokat, mely tulajdonképpeni eszközcselekmény a vagyon elleni bűncselekmény zavartalan végrehajtását biztosította.
- [21] A vádlott olyan módon ölte meg az állatokat, mely tipikus háztáji gazdaságokban, ugyanis a baromfi életét nyakának elvágásával, fejének eltávolításával oltják ki, valamint ki is véreztetik az állatot, amint arra kifogástalanul utalt a fellebbviteli főügyészség. Nem mellőzhető arra sem rámutatni, hogy a vádlotti cselekmény sikere esetén a baromfi életének kioltása nyilvánvalóan ugyancsak megtörtént volna, ezen esetben nem vitásan büntetlen utócselekményről lehetne beszélni, de az ítélőtábla álláspontja szerint az eszközcselekmény is büntetlen, figyelemmel az állatvédelmi törvény rendelkezéseire, valamint arra, hogy bizonyossággal nem mondható ki az elkövetési magatartás indokolatlan volta, mely feltételezi a bűncselekmény létrejöttét. Összevetve az Ávt. 3. § 4. és 10. pontjában, valamint a 11. § (1) bekezdésében, a 12. § (1) (2) bekezdésében foglaltakat, figyelembe véve a szárnyas állat levágásáról szóló 140/2012. (XII.22.) VM rendeletet is, megállapítható, hogy a vádlott nem fejtett ki olyan tevékenységet, mely az állatok indokolatlan kínzásával, szükségtelen szenvedésével járt volna. A kifejtettek miatt ezért a harmadfokú bíróság nem látta megvalósulni teljes mértékben az állatkínzás törvényi tényállásának elemeit. Erre figyelemmel a bűnösség megállapítását e részben mellőzte. Felmentésnek azért nem volt helye, mert egyrészt az ügyész az állatkínzás vétségével a

vádlottat nem vádolta, másfelől a tett-azonosság elve és az alaki halmazat is azt erősítette meg, hogy a helyes perjogi korrekció a bűnösség megállapításának mellőzése.

[22] A vádlottal szemben a törvénynek megfelelő, a büntetési célok elérésére alkalmas, tett arányos büntetés kiszabására került sor, mely a bűnösség körének szűkülése ellenére eltúlzottan szigorúnak nem tekinthető, lényeges enyhítése nem indokolt. A büntetést érintő másodfokú rendelkezés viszont annyiban módosítandó volt, hogy mellőzni kellett a bűnösség részbeni mellőzése folytán a büntetés halmazati voltára utalást.

[23] Az ítéletet egyéb és járulékos kérdésekben hozott rendelkezései törvényesek.

[24] Mindezekre figyelemmel az ítélőtábla a másodfokú bíróság ítéletét a szükséges részben a Be. 398. § (1), (2) bekezdése alapján megváltoztatta, míg törvényes rendelkezéseit a Be. 397. § alkalmazásával helybenhagyta.

(Debreceni Ítélőtábla Bhar. II. 637/2013.)